

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Алтай сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2024/109/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Ховд хот
2024 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 99047408 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас: 99013699 Цахим хаяг: tsetsegsurena@audit.gov.mn

Аудитор: А.Нарандэлгэр

Утас: 86001147 Цахим хаяг: narandelgera@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2024.02.05 № 01/10
танай 2024.01.24-ны № 06 -Т

АЛТАЙ СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ЭРХЛЭГЧ ЭМЧ
У.ХИШИГДАЛАЙ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Гадаадын иргэн харьяатын газрын Баруун бүс дэх газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Алтай сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 9,000.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим дэлгүүрээс худалдан аваагүй байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Алтай сумын Эрүүл мэндийн төв нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 10 зорилтын хүрээнд 63 арга хэмжээг төлөвлөж, 73.1 хувийн гүйцэтгэлтэй дүгнэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>57,411,802.20</u>	<u>139,987,424.53</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	25,156,328.70	86,598,605.31
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	25,156,328.70	86,598,605.31
3121	Төгрөг	25,156,328.70	86,598,605.31
31211	Төрийн сангийн харилцах	25,156,328.70	86,598,605.31
33	АВЛАГА	1,335,104.21	12,641,115.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,315,104.21	-
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	12,621,115.00
335	Бусад авлага	20,000.00	20,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	20,000.00	20,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	30,920,369.29	40,747,704.22
351	Түүхий эд материал	18,945,094.80	24,580,577.70
35130	Эм боох материал	18,945,094.80	24,580,577.70
354	Хангамжийн материал	8,380,274.49	12,572,126.52
35410	Бичиг хэргийн материал	1,099,100.00	195,000.00
35420	Аж ахуйн материал	4,908,175.49	7,102,613.05
35460	Хүнсний материал	1,617,600.00	1,229,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	755,399.00	4,045,513.47
35600	Мал амьтад	3,595,000.00	3,595,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>445,486,652.77</u>	<u>514,012,055.70</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	445,486,652.77	514,012,055.70
392	Биет хөрөнгө	409,486,652.77	478,012,055.70
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	266,465,857.00	266,465,857.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(26,747,384.16)	(31,410,956.19)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	141,746,129.00	141,746,129.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(51,173,499.72)	(61,672,249.74)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	206,831,842.00	252,525,194.49
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(141,378,816.46)	(158,238,872.56)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	20,972,220.00	20,972,220.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,200,680.18)	(11,624,564.30)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,824,185.29	60,489,780.35
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(1,387,282.35)
39217	Ном	146,800.00	146,800.00
393	Биет бус хөрөнгө	36,000,000.00	36,000,000.00
39301	Програм хангамж	550,000.00	550,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(550,000.00)	(550,000.00)

39303	Бусад биет бус хөрөнгө	36,000,000.00	36,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>502,898,454.97</u>	<u>653,999,480.23</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>1,566,070.00</u>	<u>921,496.42</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,566,070.00	921,496.42
413	Өглөг	1,566,070.00	921,496.42
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	85,194.42
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	681,472.00
4136	Бусад өглөг	1,566,070.00	154,830.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,566,070.00	154,830.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>501,332,384.97</u>	<u>653,077,983.81</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	501,332,384.97	653,077,983.81
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	349,821,565.00	349,821,565.00
51101	Өмч: - төрийн	349,821,565.00	349,821,565.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	40,340,183.62	192,085,782.46
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	40,340,183.62	39,548,239.62
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	152,537,542.84
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	111,170,636.35	111,170,636.35
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>502,898,454.97</u>	<u>653,999,480.23</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл /Төгрөгөөр/
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	800,922,620.09	959,983,393.76
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	250,730,647.09	122,789,236.02
120	Нийтлэг татварын бус орлого	250,730,647.09	122,789,236.02
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	250,730,647.09	107,789,236.02
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	102,655,197.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	30,690,300.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	117,385,150.09	107,789,236.02
120009	Бусад орлого	-	15,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	550,191,973.00	837,194,157.74
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	1,039,500.00

131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,039,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	35,666,200.00	44,918,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	35,666,200.00	44,918,700.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	514,525,773.00	791,235,957.74
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	514,525,773.00	791,235,957.74
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	729,542,801.26	807,445,850.92
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	729,542,801.26	807,445,850.92
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	727,368,669.56	806,718,098.40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	381,892,189.94	482,737,623.72
210101	Үндсэн цалин	375,719,109.50	302,713,718.95
210102	Нэмэгдэл	5,236,080.44	134,117,213.07
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	937,000.00	5,514,000.00
210104	Урамшуулал	-	40,392,691.70
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,909,960.12	59,456,854.62
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,241,189.35	40,427,098.13
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,666,350.17	4,805,885.55
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,939,987.77	3,871,869.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	720,527.77	941,091.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,341,905.06	9,410,910.24
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	29,825,868.30	42,932,847.48
210301	Гэрэл, цахилгаан	399,868.30	2,446,847.48
210302	Түлш, халаалт	23,606,000.00	33,086,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,820,000.00	7,400,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	82,389,863.55	77,785,872.46
210401	Бичиг хэрэг	6,171,100.00	6,740,850.00
210402	Тээвэр, шатахуун	54,019,850.00	41,236,584.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,262,500.00	1,803,034.42
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	183,800.00	690,500.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,398,755.00	23,493,904.04
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	19,353,858.55	3,821,000.00
2105	Нормативт зардал	137,946,253.50	101,613,297.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	121,437,613.50	84,270,597.50
210502	Хоол, хүнс	12,288,640.00	9,922,700.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,220,000.00	7,420,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	707,000.00	-
210604	Урсгал засвар	707,000.00	-
2107	Томилолт, зочны зардал	2,483,800.00	1,690,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,483,800.00	1,690,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	-	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,709,000.00	2,335,358.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,791,600.00	2,135,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	108,900.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	35,500.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,115,000.00	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	658,000.00	200,358.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40,504,734.15	38,166,244.62
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,600,000.00	3,332,700.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	37,904,734.15	34,833,544.62
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,174,131.70	727,752.52
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	500,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,174,131.70	227,752.52
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,174,131.70	227,752.52
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>71,379,818.83</u>	<u>152,537,542.84</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>71,379,818.83</u>	<u>152,537,542.84</u>

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	349,821,565.00	111,170,636.35	40,340,183.62	501,332,384.97
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	349,821,565.00	111,170,636.35	40,340,183.62	501,332,384.97
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(791,944.00)	(791,944.00)
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	349,821,565.00	111,170,636.35	39,548,239.62	500,540,440.97
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	152,537,542.84	152,537,542.84
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	349,821,565.00	111,170,636.35	192,085,782.46	653,077,983.81

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	720,939,470.00	839,573,042.74
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	170,747,497.00	15,000,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	170,747,497.00	15,000,000.00
120009	Бусад орлого	-	15,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	550,191,973.00	824,573,042.74
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	1,039,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,039,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	35,666,200.00	44,918,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	35,666,200.00	44,918,700.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	514,525,773.00	778,614,842.74
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	514,525,773.00	778,614,842.74

2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	696,303,409.56	761,120,766.13
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	696,303,409.56	761,120,766.13
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	694,129,277.86	760,393,013.61
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	381,958,726.94	482,011,916.71
210101	Үндсэн цалин	244,058,853.09	280,121,167.03
210102	Нэмэгдэл	98,941,654.26	156,505,057.98
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,392,999.82	4,993,000.00
210104	Урамшуулал	34,565,219.77	40,392,691.70
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,843,423.12	59,573,907.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,195,110.35	40,544,150.51
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,662,050.17	4,805,885.55
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,934,613.97	3,871,869.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	720,543.57	941,091.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,331,105.06	9,410,910.24
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	29,825,868.30	42,932,847.48
210301	Гэрэл, цахилгаан	399,868.30	2,446,847.48
210302	Түлш, халаалт	23,606,000.00	33,086,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,820,000.00	7,400,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	72,352,780.00	56,260,914.42
210401	Бичиг хэрэг	5,580,250.00	5,007,250.00
210402	Тээвэр, шатахуун	54,865,100.00	39,823,130.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,169,500.00	2,246,434.42
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,140,400.00	1,025,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,597,530.00	8,158,500.00
2105	Нормативт зардал	142,656,579.50	90,642,770.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	129,263,639.50	76,843,020.00
210502	Хоол, хүнс	9,326,440.00	9,799,750.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,066,500.00	4,000,000.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,438,600.00	7,427,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,750,000	1,670,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	153,500.00	3,999,000.00
210604	Урсгал засвар	1,535,100.00	1,758,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,483,800.00	1,690,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,483,800.00	1,690,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,709,000.00	3,345,358.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,791,600.00	2,957,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,115,000.00	130,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	658,000.00	258,358.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,860,500.00	19,788,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,860,500.00	16,508,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,174,131.70	727,752.52
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	500,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,174,131.70	227,752.52
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,174,131.70	227,752.52
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	24,636,060.44	78,452,276.61
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	17,010,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	17,010,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	17,010,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	17,010,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	=	(17,010,000.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	24,636,060.44	61,442,276.61
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	520,268.26	25,156,328.70
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	25,156,328.70	86,598,605.31

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	905651500.00	777,903,013.61
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	905651500.00	777,903,013.61
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	905151500.00	777,403,013.61
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	581848400.00	482,011,916.71
210101	Үндсэн цалин	290765200.00	280,121,167.03
210102	Нэмэгдэл	242256400.00	156,505,057.98
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6600000.00	4,993,000.00
210104	Урамшуулал	42226800.00	40,392,691.70
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	75,231,100.00	59,573,907.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	51,157,100.00	40,544,150.51
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,018,500.00	4,805,885.55
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,814,800.00	3,871,869.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,203,700.00	941,091.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,037,000.00	9,410,910.24
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,160,600.00	42,932,847.48
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,674,600.00	2,446,847.48
210302	Түлш, халаалт	33,086,000.00	33,086,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	7,400,000.00	7,400,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	59,029,000.00	56,260,914.42
210401	Бичиг хэрэг	5,500,000.00	5,007,250.00
210402	Тээвэр, шатахуун	40,495,200.00	39,823,130.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,250,000.00	2,246,434.42
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,625,300.00	1,025,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,158,500.00	8,158,500.00
2105	Нормативт зардал	99,307,000.00	96,042,770.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	85,150,600.00	82,243,020.00
210502	Хоол, хүнс	10,156,400.00	9,799,750.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,000,000.00	4,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,758,100.00	15,757,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10,000,000.00	10,000,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,000,000.00	3,999,000.00
210604	Урсгал засвар	1,758,100.00	1,758,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,999,700.00	1,690,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,999,700.00	1,690,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,724,000.00	3,345,358.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,500,000.00	2,957,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	384,000.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	200,000.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	900,000.00	130,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	690,000.00	258,358.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,093,600.00	19,788,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,093,600.00	19,788,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	500,000.00	500,000.00

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	500,000.00	500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	500,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	905,651,500.00	839,345,290.22
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	44,918,700.00	44,690,947.48
132001	Орон нутгийн төсвөөс	44,918,700.00	44,690,947.48
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	819,537,000.00	778,614,842.74
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	819,537,000.00	778,614,842.74
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	41,195,800.00	41,195,828.70
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	16,039,500.00	16,039,500.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	25,156,300.00	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		25,156,328.70
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		86,598,605.31

3.АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ :

Аудитаар нийт 21,367.9 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 20,044.8 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа¹-г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав.

Аудитаар нийт 20,044.8 мянган төгрөгийн алдаа илэрснийг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

- Хандиваар ирсэн 785.6 мянган төгрөгийн шатахууныг бүрдгэлд тусгаагүй, мөнгөн гүйлгээний тайлангийн зардлыг 1015.9 мянган төгрөгөөр буруу илэрхийлсэн, орон нутгийн төсвийн төвлөрүүлсэн мөнгийг тайланд тусгаагүй, бараа материалын дансанд 18243.3 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бүргэсэн, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан гаргаагүй

Залруулагдаагүй нийт 1,323.2 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 1,323.2 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 1323.2 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт, 1 зөвлөмжийг өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

1. Эрхлэгч эмч, дотрын их эмч нарт ЭХО, уламжлалтын эмчийн ажил хавсарсны нэмэгдэл олгосон нийт 1,323.2 мянган төгрөгийн зардал гаргасан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.3-д "Батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох" гэсэн заалттай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

1. Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Эмийн тооллогыг үр дүнтэй хийгээгүй, тооллогын дүнг нэгтгэж бодоогүй, Байгууллагын дансанд бүртгэлтэй мал хорогдсон ч данс бүртгэлээс хасаж тайлагнаагүй нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж, акт тогтоон устгаж болно”, 70 дугаар зүйлийн 70.2.2-д “түүхий эд, материал, түлш, сэлбэг хэрэгсэл, бэлэн бүтээгдэхүүн, бараа, сав, баглаа боодлын тооллогыг жилд 2 удаа /6 дугаар сарын 1, 12 дугаар сарын 1-нээс/” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Эмийн тооллогыг улирал бүр хийж, тооллогын дүнг нэгтгэн, холбогдох баримт материалыг санхүүд бүрэн бүрдүүлж өгөх, бараа материалын дансанд бүртгэлтэй байгаа хорогдсон малыг данснаас хасах арга хэмжээ авах.

---

4. Аудитаар илэрсэн буюу илэрхийллийн нэгтгэл:

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							тоо	Дүн	тоо	Дүн		
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Алтай сумын Эрүүл мэндийн төв	1	9,607.9			1	9,607.9	1	9,607.9				
	1	48.6	1	48.6			1	48.6				
Дүн	2	9,656.5	1	48.6	1	9,607.9	2	9,656.5				

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/ мянган. төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Алтай сумын Эрүүл мэндийн төв	1	1,323.20	1	1,323.20						
	1						1	-		
	2	1,323.20	1	1,323.20			1	-		

5. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо			Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ТШЗ	-	1	-	-	1		-	-
	НИЙТ		1	-	-	1		-	-

